

McDonald's Nižji dobiček zaradi stroškov s tehnologijo

Ameriška veriga hitre prehrane je v tretjem četrtletju zabeležila 1,6 milijarde dolarjev (1,4 milijarde evrov) čistega dobička, kar je 1,8 odstotka manj kot v istem obdobju lani. Padec pripisujejo predvsem visokim stroškom, ki jih namenijo za tehnologijo. **McDonald's izpopolnjuje sistem dostave na dom**, prav tako poskušajo izboljšati sistem naročanja drive-in. Septembra McDonald's kupil zagonsko podjetje Apprente, prek katerega bo razvijal glasovni sistem, ki bi brez težav razbral različna narečja njihovih gostov, kar bo pohitrilo naročanje.

Just Eat Prevzemni boj na trgu za dostavo hrane

Evropsko investicijsko podjetje s področja tehnologije Prosus je za prevzem britanskega spletnega ponudnika storitev naročil in dostave hrane Just Eat ponudilo 4,9 milijarde funtov (5,7 milijarde evrov). Just Eat, ki se dogovarja o združitvi z nizozemskim konkurentom Takeaway.com, je sovravno ponudbo zavrnil. Takeaway.com je v dogovoru o združitvi za vrednostni papir britanskega podjetja ponudil 59,4 funta (69 evrov). Z združitvijo bi se razvila v zelo pomembnega ponudnika na hitro rastočem trgu dostave hrane. **Nastala bi dostavna platforma, vredna okoli enajst milijard dolarjev** (9,9 milijarde evrov), ki bi lahko konkurirala tudi britanskemu Deliveroo in amerškemu Uber Eats. **D. Vi.**

»Slovenska podjetja premalo investirajo«

Intervju Podjetniški sektor pri nas je še vedno zasidran v predelovalni dejavnosti, premalo pa je vlagan v tehnologijo

Slovenska velika podjetja prihajajo s področja trgovine, energije, avtomobilske industrije, farmacije, bistvena razmerja na lestvicah največjih pa se niso spremenila že več let. Je to dobro za Slovenijo? Kdo so potencialni nasledniki današnjih velikani?

DAMJAN VIRŠEK

»Mislim, da je to, kar zanimiva tema. Struktura naših velikih podjetij se kar precej razlikuje od te, ki jo imajo, na primer, v ZDA ali razvitih evropskih državah.« pravi Mojca Kunšek, generalna direktorica Ajpesa.

V čem so glavne razlike?

Pri nas med največjimi desetiimi najdemo pretežno trgovska podjetja, prednjači Petrol, ki je pravzaprav posredovalec naftnih derivatov, kar pomeni, da gre za poseben subjekt. Naslednji po vrsti sta obe farmacevtski družbi. Potem pa imamo že kovinskopredelovalno in elektroindustrijo. To pa ne v Evropi ne v ZDA ni običajno tako visoko na lestvicah.

Je to težava?

To pomeni, da mi še vedno negujemo stare tradicije, naše gospodarstvo temelji na rasti predelovalne industrije. Še vedno imamo zelo veliko težke industrije, na primer kovinskopredelovalne. Tudi med našimi sto največjimi podjetji imamo samo eno, ki ga lahko uvrščamo v informacijsko-tehnološko dejavnost.

Želite reči, da so predvsem v ZDA na vrhu lestvic prav podjetja, ki se ukvarjajo z informatiko oziroma storitvami, povezanimi s spletom? Tako je. V ZDA je sicer tradicionalno najmočnejše podjetje trgovina Walmart, potem pa ji sledijo tehnološko napredne družbe, na primer Apple, Microsoft.

S področja predelovalne dejavnosti imajo med največjimi desetiimi podjetji samo farmacije, potem pa sledijo telekomunikacije. In tudi segment farmacije je zanimiv – niso več v ospredju samo zdravila, ampak vse bolj pripomočki za zdravljenje in lajšanje življenja v starosti. Vidi se, da so potrebe po

zdravstveni negi velike, podaljšuje se življenjska doba, zato raste povpraševanje, velike so tudi poslovne priložnosti na področju teh izdelkov in pripomočkov. V Sloveniji pa, razen tradicionalnih farmacevtov, tega ne vidimo.

Je taka struktura gospodarska lahko ovira pri nadaljnji rasti? Kako se bomo približali razvitejšim državam?

Vidi se, da pri nas premalo vlagamo v razvoj. Poslovna transformacija se odvija počasneje kot na drugih trgih. Iz poslovnih poročil je mogoče razbrati tudi, koliko denarja imajo podjetja na bančnih računih, in vidimo, da je tega veliko.

Spodbudne pa bi bilo, ko bi se videlo, da se povečujejo opredmetena in neopredmetena poslovna

Premalo se govori o tem, kaj lahko ustvarjalno podjetništvo prinese družbi.

sredstva. To bi pomenilo, da so podjetja investirala v opremo in znanje, da so rasla. Ker pa ni tako, lahko sklepamo, da še vedno vztrajamo pri neki posebni miselnosti, ki kaže potrebo po zmernosti in skromnosti ter premajhno ambicioznosti. In to se seveda ne more odražati v neki hitrejši rasti dodane vrednosti.

Če vas prav razumem, v analizi celotnega gospodarstva ugotavljate, da se preveč varčuje in premalo investira? Res je.

Zakaj je tako?

To je najbrž odraz zgodovine, nahrbtnik, ki ga nosimo tudi zaradi spomina na vrsto kriz tako v gospodarstvu kot v družbi. Vemo, da smo v preteklih desetletjih prešli skozi različne negotovosti in ljudje – ter podjetja – so se naučili na to po svoje odzivati. Vse to je povezano tudi z nezaupanjem v državo ali v poslovno-podporne sisteme, kot je bančništvo.

Tudi zdaj smo v obdobju, ko se gospodarstvo spet ohlaja, morda prihaja kriza. Če vaša teza drži, kako se bodo odzvala podjetja?

Če izhajamo iz tega, da vidimo v poslovnih izkazih prosta denarna sredstva, bi lahko rekli, da hranijo ta denar za težke čase – tudi z vidika previdnosti, ker v poslovnem okolju nikoli ne veš, kaj te čaka in moraš biti pripravljen na vse. Moramo pa tudi poudariti, da so v teh letih konjunktura podjetja večinoma odplačala dolgove preteklih let, izčistila so bilance, nekoliko so poslovanje tudi prestrukturirala. Tako so ravnala tudi zato, da se okrepijo in pripravijo zdrave temelje za prihodnost. Na tak način je nekoliko lažje, tudi če res nastopi kriza. Poleg tega pri nas med največjimi podjetji ali skupinami podjetij ne najdemo nekkih pravih finančnih institucij. Med prvimi desetimi skupinami so nekatere, ki vsaj formalno sodijo v finančno dejavnost, ker gre za dejavnost holdinga. Vendar temeljijo na predelovalni industriji. To kaže močno navezavo na realno dejavnost in izdelke, ne pa na vlaganje presežkov v finančne naložbe ali nepremičnine. Po drugi strani pa tak tip finančnih skupin zasledimo med največjimi podjetji tako v ZDA kot v zahodni Evropi. Že iz tega se vidi, da smo v Sloveniji raje povezani z nekim pravih delom, z neko materijo, ki jo ustvarjamo.

Zakaj pa se velika podjetja sploh odločajo za diverzifikacijo dejavnosti in investirajo v nekaj, kar ni njihov osnovni posel?

Sredstva poskušajo plasirati tam, kjer vidijo investicijsko priložnost. Ta podjetja so nedvomno med pogumnejšimi, ambicioznejšimi in se lotevajo področij, ki niso njihov ključni posel. Imamo kar nekaj primerov, kjer je poslovna transformacija v okviru enega podjetja povezala sorodna poslovna področja, pokrila je, na primer, celoten potovalni segment od avtobusov do prodaje letalskih kart. Imamo tudi primer, ko se je osnovna dejavnost razširila v nepremičnine.

Zakaj pa podjetja s poslovnimi presežki ne vlagajo bolj specifično v tehnološke dejavnosti, če vemo,

Med sto največjimi podjetji imamo samo eno, ki ga lahko uvrščamo v informacijsko-tehnološko dejavnost, opozarja Mojca Kunšek. FOTO TOMI LOMBAR

da so taka podjetja vodilna v razvitih državah?

Del odgovora je gotovo v tem, da v Sloveniji nismo nagnjeni k tveganjem, ki jih prinašajo vlaganja kapitala v tehnološke zamisli, ki jim lahko uspe, lahko pa tudi ne. Pri nas je, na primer, tudi trg tvegane kapitala, vlaganja v nova podjetja in startupe, ki potrebujejo zagonski ali mezanin kapital, relativno majhen.

Kaj bi se moralo spremeniti, da bi nastali večji premiki tudi na tem področju?

Veliko bi lahko naredili z izpostavljanjem dobrih podjetniških praks, pomembnosti startupov. Premalo se govori o tem, kaj lahko

ustvarjalno podjetništvo prinese družbi, tudi zato, da podjetniki dobijo nekaj moralne spodbude.

S tem verjetno mislite, da bi morali narediti več za to, da bo podjetništvo tudi družbeno bolj zaželeno?

Tako je. In sprejemljivo v tem, da ne gre za zaslužkarstvo, ampak garanje. Tako obrtnike že sprejemamo oziroma jim priznavamo, da garajo, za podjetnike pa velja podobno. Imamo kar nekaj gospodarstvenikov s fenomenalnimi idejami, ki jih tudi razvijajo. Pomembno je, da so ta podjetja med tistimi, ki zaposlujejo, ustvarjajo nova delovna mesta. Tak podjetnik ne rešuje samo svojega socialnega

statusa, ampak je dovolj uspešen, da lahko ravna tudi družbeno odgovorno.

Številna nova tehnološka podjetja, katerih trg je mednaroden, pa svoj sedež velikokrat preselijo v tujino. Lahko to ogrozi željo, da bi znanje in nova delovna mesta ustvarjali v Sloveniji?

Ponavadi taka podjetja svoje matične celice oziroma izvora ne pozabijo. Tudi če svoj sedež preselijo v tujino, se del njihovega posla vrača v matično državo. Zakaj se ne bi širili v tujino, če jim to omogoča rast? S tem se povečuje tudi povezanost Slovenije s tujim gospodarskim okoljem in njena prepoznavnost.

NEO

1. SENZOR ZA DIM
2. NOTRANJA KAMERA
3. SENZOR GIBANJA

PAMETNA DELAVNICA JE VARNA DELAVNICA

Pozabite na trkanje na les za srečo in s platformo NEO za pametno življenje spremenite svojo delavnico v pametno. Ta vam z naprednimi senzorji, ki jih priklopite v hipu, omogoča popoln nadzor vaše delavnice v vsakem trenutku - tudi ko vas ni v njej.

1. Senzor za dim
Heiman HS1SA-M

0,82 €¹

Akcijška cena 0,82 €²

2. Notranja kamera
Dahua WiFi K26

24 x 2,46 €¹

Akcijška cena 59,04 €²

3. Senzor gibanja
Osram Smart+

32,70 €

Redna cena

VČERAJSNJE SKRBI NAJ GREDO V PREDELAVO

Odklenjena vrata? Nepovabljeni nočni gostje? Dim? To so skrbi, ki vam s pomočjo pametnih naprav NEO ne bodo več trska v peti. Vse se začne z **enostavno namestitvijo** naprav in senzorjev **brez dodatnih posegov in kablov**. Nato pa lahko prek aplikacije NEO na svojem mobilnem telefonu spremljate dogajanje v poslovnih prostorih in takoj ukrepate tudi »izven uradnih ur« - vse to iz udobja svojega doma.

VARNO IN VARČNO Z IZBRANIMI SENZORJI

Varnost in varčnost poslovnega prostora povečajte s pametnimi napravami in senzorji; nekatere lahko kupite po akcijski ceni tudi **na obroke**. Široka ponudba senzorjev in pametnih naprav je na voljo na <https://ts.si/senzorji>.

Za več informacij obiščite www.telekom.si/poslovni ali pokličite 080 70 70, kjer vam z veseljem nudimo tudi osebno poslovno svetovanje v vašem podjetju ali doma.

Upočasnitev, ne nujno kriza

Poslovno okolje Nemška in slovenska podjetja na ohlajanje gospodarstva bolje pripravljena kot pred desetletjem

»Ni razlogov za pesimizem, je pa treba biti realist glede tega, da nedvomno prihaja do ohlajanja gospodarstva, ki bo vplivalo tudi na slovenska podjetja, a prepričana sem, da ne bo šlo za krizo takih razmer, kakršno smo imeli pred desetletjem,« meni Gertrud Rantzen, direktorica Slovensko-nemške gospodarske zbornice.

Tako nemška kot slovenska podjetja so po zaslugi zelo dobrega poslovanja na morebitno novo krizo

12 milijard evrov znaša letna blagovna menjava med Slovenijo in Nemčijo

precej bolje pripravljena kot v prejšnji globalni krizi. »Vsem je bilo jasno, da tako ne more ostati ves čas in da bo sledila upočasnitev,« je dejala.

V Nemčiji je najbolj prizadeta avtomobilska industrija. Nekatere druge panoge, kot sta gradbeništvo in storitvena dejavnost, še vedno poslujejo razmeroma solidno, to pa velja tudi za trgovino, saj se višji dohodki državljanov poznajo tudi pri njihovi potrošnji.

»Trenutni izračuni kažejo na enoodstoten padec gospodarske rasti, vendar najverjetneje kratkoročno,« je prepričana Rantzenova, ki je prejšnji teden nastopila na dogodku revije Direktor in družbe Targo Finance. **D. Vi.**

Pokličite nas na brezplačno številko 0801339 ali obiščite summit-leasing.si

AVTO IZBERETE VI, ZA VSE OSTALO POSKRIBIMO MI. Hitro, enostavno in na obroke.

Summit Leasing Slovenija

TelekomSlovenije

www.telekom.si/poslovni

¹Akcijška ponudba senzorjev velja od 29. 8. do 14. 11. 2019 za nove in obstoječe naročnike fiksnih paketov NEO Poslovni, Poslovni duo in Poslovni net ter se za nove naročnike izključuje z akcijsko znižano mesečno naročnino izbrane fiksne pakete. Za popolno delovanje pametnih senzorjev potrebujete uporabnik NEO Smartbox. Plačilo kupnine je prek računa Telekom Slovenije. Možen je nakup le ene naprave iz akcijske ponudbe. ²Količina izdelkov so omejene. Cene so v EUR brez DDV in zaokrožene na dve decimali. Slike so simbolične. Za več informacij o ponudbi obiščite www.telekom.si, Telekomov center, pooblaščen prodajno mesto ali pokličite 080 70 70, Telekom Slovenije, d.d., Ljubljana